

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **B. M.**
bytem X

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 3. 2021, č. j. X, ve věci invalidního důchodu

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce navrhoval přezkoumání rozhodnutí žalované, citovaného v záhlaví, kterým žalovaná změnila své rozhodnutí č. I z 31. 8. 2020, č. j. X, o přiznání invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně tak, že změnila datum přiznání invalidního důchodu.
2. **Žalobce v žalobě** namítal nesprávné posouzení zdravotního stavu, nesprávné určení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a jejího dopadu na pracovní schopnost. Správně měl být hodnocen pokles pracovní schopnosti žalobce o 70 % (třetí stupeň invalidity). Chronické srdeční oběhové selhávání na úrovni NYHA II mělo být hodnoceno jako těžké funkční postižení. K srdečnímu onemocnění přispěla více primární hypertenze než obezita. Žalobce i vzhledem k věku a pandemii onemocnění covid-19 není schopen výkonu žádného zaměstnání, nezvládá běžnou zátěž a musel výrazně omezit své denní aktivity.
3. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** popsala podrobně správní řízení předcházející vydání napadeného rozhodnutí a citovala relevantní právní úpravu. Posudek vypracovaný pro

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

účely řízení o námitkách je přesvědčivý, objektivní a úplný. Žalovaná navrhla k přezkoumání invalidity žalobce vypracování posudku Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ostravě (dále jen „posudková komise“ nebo „PK MPSV“).

4. Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 9. 3. 2021.
5. Žalovaná **napadené rozhodnutí** odůvodnila tím, že podle posudku lékaře žalované o invaliditě ze dne 23. 11. 2020 byl žalobce od 30. 7. 2019 (den vystavení lékařské zprávy internisty) invalidní v prvním stupni. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého stavu žalobce bylo chronické srdeční selhání s lehkým poklesem výkonnosti. Zdravotní postižení žalobce odpovídalo zdravotnímu postižení podle kapitoly IX oddílu A položky 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Z rozmezí 20 – 40 % posudkový lékař zvolil horní hranici 35 % a míru poklesu pracovní schopnosti lékař žalované nesnižoval, ani nenavýšoval podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity, protože žalobce nemá další posudkově významná onemocnění.
6. V souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“), soud vyžádal k důkazu posudek PK MPSV v Ostravě.
7. **Z posudku PK MPSV v Ostravě ze dne 23. 7. 2021** soud zjistil, že které zdravotnické dokumentace posudková komise vycházela, jaké byly diagnózy žalobce, jaké konkrétní skutečnosti citovala posudková komise z relevantních lékařských zpráv a k jakému posudkovému zhodnocení posudková komise dospěla. Podle posudkové komise rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti k datu 9. 3. 2021 bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole IX oddílu A položce 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, s mírou poklesu pracovní schopnosti o 35%. Šlo o chronické srdeční selhání při chronické fibrilaci síní u obézního hypertonika, oběhově na úrovni NYHA II s lehkým poklesem výkonnosti. Posudková komise zvolila střední hranici stanoveného rozmezí poklesu pracovní schopnosti s ohledem na další zdravotní postižení podle diagnostického souhrnu.
8. Nešlo o zdravotní postižení takového stupně závažnosti a rozsahu, aby odpovídalo položkám 1c a 1d citované položky přílohy vyhlášky o invaliditě, protože v objektivních lékařských nálezech nejsou uvedeny skutečnosti, které by umožnily posouzení podle těchto položek. Žalobce je schopen vykonávat výdělečnou činnost jen s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti, v podstatně menším rozsahu a intenzitě alespoň o třetinu. Žalobce není schopen práce fyzicky nadměrně namáhavé se zvedáním a přenášením nadlimitních břemen a práce v nepříznivých klimatických podmínkách. Žalobce je s těmito omezeními schopen práce nadále v dělnických profesích; schopnost rekvalifikace je u žalobce zachována.
9. Posudková komise upřesnila, že Okresní správa sociálního zabezpečení Jeseník (dále jen „OSSZ“) i žalovaná správně označily jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

zdravotního stavu žalobce interní onemocnění – chronické srdeční selhání, neboť s tímto onemocněním byl žalobce hospitalizován v roce 2019 na interním oddělení při dekompenzované neléčené hypertenzi a poruše rytmu charakteru fibrilace síní. Vysoký krevní tlak se adekvátní léčbou stabilizoval. Podle opakovaných interních nálezů, citovaných v posudku, se tlak udržuje ve správných hodnotách. Porucha rytmu je nadále na lékové terapii s pravidelnou kontrolou tlaku krve. Obezita je důvodem pro redukci hmotnosti na doporučení odborných lékařů. Vhodné je řešení v příslušné obezitologické ambulanci.

10. Posudková komise uvedla k námitce žalobce, že měl být posouzen podle kapitoly IX oddílu A položky 8d přílohy vyhlášky o posuzování invalidity a jde u něj o těžké funkční postižení, že vysoký krevní tlak je u žalobce léčebně stabilizován a nemůže být při řádné léčbě důvodem pro rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
11. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
12. Podle § 39 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
 - a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
13. Podle § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění *pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*
14. Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění *při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,*
 - a) *zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,*
 - b) *zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,*
 - c) *zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,*
 - d) *schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,*
 - e) *schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,*
 - f) *v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.*
15. **V souzené věci byla především sporná otázka skutková**, tj. zdravotního stavu žalobce a existence, příp. stupně jeho invalidity. Ve správním řízení byl posouzen zdravotní stav žalobce a jeho dopad na pracovní schopnost dvakrát a v soudním řízení správním byl stav žalobce posouzen PK MPSV v Ostravě se stejným výsledkem (že žalobce je invalidní v prvním stupni a pokles pracovní schopnosti činil 35 %).
16. Na soudu bylo, aby vyhodnotil z provedených důkazů, o který má své rozhodnutí opřít. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení existence a dne vzniku invalidity

je otázkou odbornou, medicínskou (důchod podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem), a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudkové komise jsou oprávněny posoudit pokles pracovní schopnosti a zaujmout posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti (srov. § 16a zák. č. 582/1991 Sb.) spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. I tyto posudky nicméně hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může zejména uložit též zpracování posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především.

17. Správní soud tedy sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity, jejího stupně a data vzniku invalidity, resp. v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku – srov. konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“), např. rozsudek z 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, ze 3. 4. 2013, č. j. 6 Ads 158/2012-24 a mnohé další, dostupné na www.nssoud.cz), případně – namítal-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (test řádného složení posudkové komise).
18. V závěru soudem provedeného dokazování nebyl spor o úplnosti podkladů pro posouzení zdravotního stavu žalobce. Posudková komise vypsala, ze kterých všech nálezů vycházela a lékařské zprávy, které byly součástí zdravotnické dokumentace, posudková komise v posudku zhodnotila. Žalobce nenamítal, že by v posudku chyběla některá konkrétní lékařská zpráva a věcné posouzení jejího obsahu. Soud se tedy zabýval dále otázkou, zda posudek PK MPSV ob stojí v testu úplnosti, přesvědčivosti a správnosti.
19. Požadavek úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaná osoba namítá, a musí své posudkové závěry náležitě odůvodnit. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzované osoby byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jí tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3

vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.

20. Soud konstatuje, že posudek PK MPSV v Ostravě, který byl podkladem vydání rozsudku, nárokům testu úplnosti, přesvědčivosti a správnosti dostál. PK MPSV shromáždila zdravotnickou dokumentaci žalobce v úplnosti a posoudila jeho zdravotní stav komplexně, soud ani nemá důvod pochybovat o úplnosti a správnosti stanovených diagnóz.
21. Podle kapitoly IX oddílu A položky 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity je zdravotním postižením chronické srdeční selhání, systolická a diastolická dysfunkce jako výsledný stav řady kardiovaskulárních postižení - s lehkým poklesem výkonnosti, NYHA II, tolerovaná zátěž 1-2 W/kg, METS 5-7, V02 max. 16-20, lehká systolická dysfunkce levé komory, EF 0,35-0,50, lehká diastolická dysfunkce levé komory, BNP, NT proBNP(b) lehce zvýšené. Pokles pracovní schopnosti u tohoto postižení je stanoven na 20 – 40 %.
22. Podle kapitoly IX oddílu A položky 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro kterou se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 50 - 60 %, jde o totéž postižení - se středně těžkým poklesem výkonnosti, NYHA III, tolerovaná zátěž kolem 1 W/kg, METS 3-5, V02 12-15, středně těžká systolická dysfunkce levé komory, EF cca 0,30, středně těžká diastolická dysfunkce levé komory, BNP, NT proBNP(b) značně zvýšené.
23. Podle kapitoly IX oddílu A položky 1d přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro kterou se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 70 - 80 %, jde o totéž postižení - neschopnost jakékoliv zátěže, NYHA IV, tolerovaná zátěž menší než 1 W/kg, METS 2 a méně, V02 max. 10 a méně, těžká systolická dysfunkce levé komory, EF 0,25 a méně, těžká diastolická dysfunkce levé komory, BNP, NT proBNP(b) výrazně zvýšené.
24. Podle posudkového hlediska při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti se hodnotí intenzita subjektivních potíží podle klasifikace NYHA, z objektivních ukazatelů se u systolické dysfunkce hodnotí ejekční frakce levé komory, event. srdeční index; u diastolické dysfunkce transmitrální diastolický průtok (poměr rychlostí E/A), tok krve v plicních žilách (Vs:Vd), diastolický pohyb mitrálního prstence (TDI), velikost levé síně, event. plnicí tlak levé komory (při dysfunkci stoupá nad 12 mmHg) a dopad zjištěné funkční poruchy na celkovou výkonnost. Pro zařazení do příslušné funkční skupiny musí být splněna tři kritéria.
25. Soud považuje za přesvědčivý argument posudkové komise, že žalobce byl hospitalizován a je léčen s chronickým srdečním selháním jako hlavním onemocněním, jak vyplývá z lékařských zpráv citovaných v posudku a které žalobce rovněž doložil k žalobě (zejména jde o zprávy interní ambulance Jesenické nemocnice, a. s.). Svědčí o tom rovněž citované hodnoty měření krevního tlaku a další hodnoty podle kapitoly IX oddílu A položky 1

přílohy vyhlášky o posuzování invalidity (EF LK 35 - 40 %). Podle zprávy internisty z 26. 4. 2021 byl tlak krve u žalobce 125/70 a dolní končetiny byly bez otoků, doporučena byla redukce hmotnosti (138 kg při 184 cm).

26. Posudková komise (stejně jako žalovaná v napadeném rozhodnutí) přesvědčivě odůvodnily, proč považují postižení žalobce za postižení s lehkým poklesem výkonnosti. Žalobce neprokázal lékařskými zprávami, že by naplnil podmínky pro jiné hodnocení zdravotního stavu.
27. Pracovní potenciál žalobce není zcela vymizelý. Naopak, ve správním řízení a soudním řízení správním bylo prokázáno, že pracovní schopnost i s ohledem na onemocnění a pracovní omezení žalobce byla k datu vydání napadeného rozhodnutí zachována z 65 % s uvedenými pracovními omezeními.
28. Závěrem soud shrnuje, že žalovaná zjistila správně skutkový stav, vybrala správně právní předpisy, pod které jej subsumovala a z toho vyvodila v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil.
29. Úspěšná žalovaná a neúspěšný žalobce nemají právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 19. srpna 2021

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně

